

Päähaku, kielten kandiohjelma: portugali

Valintakoe 23.5.2018 klo 9.00–13.00

Kirjoita henkilö- ja yhteystietosi tekstaamalla.

Kirjoita nimesi latinalaisilla kirjaimilla (abcd...), älä esimerkiksi kyrillisillä kirjaimilla (абвгд...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Kirjoita henkilötiedot kaikille sivuille.

Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	
Sähköpostiosoite	
Puhelinnumero	

Tarkista sivunumeroiden avulla, että olet saanut kaikki sivut.

Kirjoita alla olevaan laatikkoon nimikirjoituksesi merkinä siitä, että olet tarkistanut edellä mainitut asiat.

Nimikirjoitus	

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamasi vastaukset arvostellaan, jätä alla oleva laatikko tyhjäksi.

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamiasi vastauksia ei arvostella, kirjoita alla olevaan laatikkoon teksti "*Haluan, että vastauksiani ei arvostella*". Tässä tapauksessa saat vastauksistasi nolla pistettä.

Arvostelusta luopuminen	

PORTU

Sivu: 2 (9)

Nimi: _____

Henkilötunnus: _____

wvc

Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi

- Tarkista, että saamassasi koenipussa on kansilehden ja ohjesivujen (sivut 1–4) lisäksi:
  - kysymys- ja vastausosio (sivut 5–9)
  - yksi ruutupaperiarkki omia muistiinpanoja varten (konseptipaperi)
- Vastaa tehtäviin ytimekkäästi ja koekirjallisuuden ja/tai aineiston mukaisesti. Ole huolellinen, että vastaat kuhunkin tehtävään oikean aineiston perusteella.
- Kirjoita vastauksesi tehtävänannossa ilmoitetulla kielellä. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita kukin vastaus sille varattuun tilaan. Arvostelija ei huomioi merkintöjä, jotka ovat vastaukselle varatun tilan ulkopuolella.
- Kirjoita lyijykynällä ja selvällä käsialalla. Arvostelija tulkitsee tulkinnanvaraiset merkinnät vähiten pisteitä tuottavan vaihtoehdon mukaisesti.
- Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa. Olet saanut yhden arkin ruutupaperia. Voit tarvittaessa pyytää lisää ruutupaperia valvojalta.
- Pidä koemateriaalisi niin, että lähelläsi istuvat hakijat eivät pysty katsomaan vastauksiasi ja merkintöjasi.

Pisteyttäminen

Valintakoe pisteytetään asteikolla 0–100. Näet osakohtaiset pisteet tästä:

Osa	Voit saada	Sinut voidaan valita vain, jos saat
1	0–60 pistettä	vähintään 20 pistettä
2	0–40 pistettä	vähintään 15 pistettä
yhteensä	0–100 pistettä	vähintään 50 pistettä

Mikäli et saa vaadittavaa vähimmäispistemäärää kokeen jostakin osasta, voidaan kokeesi muiden osien vastaukset jättää arvostelematta.

Jos haluat valvojan huomion

Jos haluat valvojan huomion, niin nosta kätesi. Valvoja tulee luoksesi. Kerro asiasi valvojalle hiljaisella äänellä.

Jos haluat käydä vessassa

Voit käydä vessassa valvojan saattamana. Valvoja saattaa vessaan vain yhden kokelaan kerrallaan.

Useimpien koesalien läheisyydessä on vain kaksijakoisen sukupuolijärjestelmän mukaisia vessoja. Tämän vuoksi sinua vessaan saattavan valvojan on oltava miespuolinen, jos haluat käydä miehille tarkoitetussa vessassa, ja naispuolinen, jos haluat käydä naisille tarkoitetussa vessassa.

Jos haluat käydä vessassa, toimi seuraavasti:

1. Tarkista, että koesalissa on vähintään kaksi valvojaa ja että vähintään yksi valvojista on sellainen, joka voi saattaa sinut vessaan. Jos nämä ehdot eivät täyty, odota, että tilanne muuttuu.
2. Käänä esiin tämän kansilehti- ja ohjesivunipun sivu 2, jossa on isolla fontilla merkintä WC, ja nosta sitten nippu pystyyn teksti itsestäsi pois päin siten, että valvoja huomaa sinut ja tulee luoksesi. Odota kärsivällisesti. Valvoja ei välttämättä voi saattaa sinua vessaan heti. Valvoja ei myöskään välttämättä vie kokelaita vessaan samassa järjestyksessä, jossa kokelaat ilmoittivat tarpeestaan käydä vessassa.
3. Kun valvoja antaa sinulle merkin, kerää koepaperisi konseptiarkin sisälle ja jätä nippu pöydälle ja seuraa valvojaa vessaan.

Kun aiot palauttaa koepaperit

Kun aiot palauttaa koepaperit, järjestä paperit konseptiarkin sisälle samaan järjestykseen, jossa paperit sait.

Kun lähdet palauttamaan koepapereita, ota mukaasi kaikki tavarat, jotka olet istumapaikalle vienyt, jotta sinun ei tarvitsisi palata noutamaan kyseisiä tavaroita.

Palauta kaikki saamasi koepaperit, myös suttupaperit, salin etuosassa olevalle valvojalle.

Palauta kaikki paperit, vaikket olisikaan tehnyt joitakin tehtäviä tai mitään tehtäviä. Todista henkilöllisyytesi, kun palautat paperit. Muista koepaperinipun kansilehden allekirjoitus. Kokeeseen osallistuminen ja koepapereiden palautus merkitään palautuksen yhteydessä osallistujalistaan kokeen valvojan toimesta. Tarvittaessa saat kokeen valvojalta erillisen todistuksen valintakokeeseen osallistumisesta

PORTU

Sivu: 5 (9)

Nimi: _____

Henkilötunnus: _____

Osa 1: Portugalin kielen tuottaminen (0–60 p.)

Tehtävä 1.1 (0–20 p.)

Täydennä puuttuvat kohdat tehtävän alla annettujen vihjeiden mukaisesti.
Pisteytys: oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen.

Meio mundo diz que Portugal está na moda. Se __1__ ouvido isto há uns anos atrás, não teríamos acreditado, talvez. Em 2013 recebemos 14,4 milhões de visitantes, que por cá deixaram __2__ 9 mil milhões de euros. Se __3__ com o que se passou há quinze anos, concluímos que tivemos quase __4__ de turistas. Se bem que Lisboa __5__ o destino preferido dos turistas, o Porto, a segunda __6__ cidade de Portugal, não fica __7__.

__8__ 10 de fevereiro, esta nossa cidade voltou a ser __9__ como o melhor destino turístico da Europa. É a __10__ vez nos últimos cinco anos. Afirma-se que nunca __11__ tanta unanimidade na escolha de um destino, num processo que __12__ quase meio milhão de pessoas de 174 países. Essa cidade, situada no __13__ de Portugal, na desembocadura do rio Douro, é um lugar muito especial, pela vida animada que se respira na cidade ou pelos seus elegantes bairros e vilas __14__ que __15__ às ruas estreitas e antigas que a UNESCO declarou Património da Humanidade. __16__ o Turismo do Porto, foram 135 mil os viajantes a __17__ essa cidade, __18__ prova o potencial dela, não só para os portuenses, __19__ também para os portugueses e para os turistas provenientes de __20__ .

1 *ter*

2 'yli'

3 *comparar*, konjunktiiivin futuuri

4 'kaksinkertainen määrä'

5 *ser*

6 *grande*, superlatiivi

7 'kauas jälkeen'

8 prepositio

9 *eleger*, partitiivin perfekti

10 'kolmas'

11 *haver*, pluskvamperfekti

12 *atrair*, yksinkertainen perfekti

13 'pohjoinen'

14 *senhorial*, monikko

15 *opor-se*

16 'mukaan'

17 *escolher*

18 relatiivipronomini

19 'vaan'

20 'koko maailma'

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

9 _____

10 _____

11 _____

12 _____

13 _____

14 _____

15 _____

16 _____

17 _____

18 _____

19 _____

20 _____

Tehtävä 1.2 (0–40 p.)

Käännä seuraavat lauseet portugaliksi mahdollisimman tarkasti. Älä anna vaihtoehtoja. Jos et tiedä jonkin sanan vastinetta portugaliksi, korvaa se jollakin toisella kontekstiin sopivalla sanalla; älä jätä kohtaa tyhjäksi. Arvostelussa pääpaino on portugalin kielioppiosaamisella.

Pisteytys: virheistä vähennetään 0,5–4 pistettä ja kääntämättä jätetystä lauseesta 6 pistettä.

1. Oletko koskaan käynyt Brasiliassa? Minä olin siellä kaksi vuotta sitten.

---

2. Matkustaisin heti, jos liput olisivat halvempia. Ja toisaalta, koska minulla on paljon töitä, en edes ehtisi matkustaa.

---

3. Pedro kysyi, haluammeko lähteä elokuvaan hänen kanssaan.

---

4. Mitä arvelet? Jos lähdemme, meidän on päätettävä, minkä elokuvan haluamme nähdä.

---

5. Näytös alkaa tasan yhdeksältä. En usko, että ehdimme elokuvateatteriin ajoissa.

---

6. Pyydetään Pedroa ostamaan liput etukäteen. Toivottavasti hän vastaa puhelimeen.

---

7. Lähetä hänelle viesti! Se on varmin tapa saada häneen yhteys.

Osa 2: Teoria (0–40 p.)

Vastaa tehtäviin Fred Karlssonin kirjan *Yleinen kielitiede* perusteella.

Tehtävä 2.1

Mitä tarkoittavat seuraavat termit? Selitä ne lyhyesti. (0–8 p.)

a) generatiivinen kielioppi (0–2 p.)

---

b) korpus (0–2 p.)

---

c) synkroninen tutkimus (0–2 p.)

---

d) kognitiivinen lingvistiikka (0–2 p.)

Tehtävä 2.2

Vastaa seuraaviin kysymyksiin. (0–12 p.)

a) Mitä tarkoittaa diglossia ja miten sitä käytännössä toteutetaan? (0–4 p.)

---

b) Miksi englannin asema maailmanlaajuisesti on vahvempi kuin kiinan, vaikka kiinan puhujia on enemmän? (0–4 p.)

---

c) Mitä tarkoitetaan kantakielellä ja tytärikielillä? Anna esimerkki romaanisten kielten osalta. (0–4 p.)

Tehtävä 2.3

Kieliopillinen tehtäväosio. (0–20 p.)

a) Korjaa seuraavissa lauseissa esiintyvät kongruenssivirheet ja kirjoita viereen oikea muoto. (0–4 p.)

Hoje é 23 de maio. _____
Fomos nós quem falámos sobre o assunto. _____
Haviam muitas pessoas na festa. _____
Tratam-se de amizades lusas-brasileiras. _____

b) Kirjoita portugalinkielisten lauseiden viereen, onko kyse nollapaikkaisesta, yksipaikkaisesta vai kaksipaikkaisesta verbistä. (0–4 p.)

Eu não vi o meu amigo. _____
Chove imenso lá fora. _____
A Maria chora muito. _____
Nasceu o bebé da Maria. _____

c) Jäsennä seuraavat lauseet merkitsemällä lauseenjäsenen alle sen symboli. (0–6 p.)

Käytä seuraavia symboleja:

S subjekti
O suora objekti
PR predikaatti
E epäsuora objekti
AD adverbiaali

O André foi ontem ao cinema.

_____

O Pedro deu uma prenda à Maria.

_____

Que grande gelado comeram os miúdos!

_____

PORTU

Sivu: 9 (9)

Nimi: _____

Henkilötunnus: _____

d) Mitä tarkoittavat termit upote ja matriisilause? (0–2 p.)

---

e) Kirjoita portugalinkielinen esimerkki, joka sisältää matriisilauseen ja upotteen.
(0–2 p.)

---

f) Kirjoita seuraava lause puudiagrammin muotoon lauseen alapuolella olevaan tilaan. Käytä symboleja S, NP, VF, N, V, Det, A. (0–2 p.)

O conferencista cumprimentou a assistência entusiasta.

Brasilian variantti /
brasiliansk portugisiska

Päähaku, kielten kandiohjelma: portugali

Valintakoe 23.5.2018 klo 9.00–13.00

Huvudansökan, kandidatprogrammet i språk: portugisiska

Urvalsprov 23.5.2018 kl. 9.00–13.00

Koe perustuu portugalilain eurooppalaiseen varianttiin. **Ilmoita (X), jos vastaat Brasilian portugalilla.** Huomioi kuitenkin, että myös siinä on noudatettava kirjakielen sääntöjä.

Provet baserar sig på europeisk portugisiska. **Meddela (X) om du svarar på brasiliansk portugisiska i provet.** Observera dock att du även då måste följa skriftspråksreglerna.

Vastaa **Brasilian** portugalilla. / Jag svarar på **brasiliansk** portugisiska.

Nimi / Namn:	
Henkilötunnus / Personbeteckning:	

Valintakokeen ennakkomateriaalit 2018 / förhandsmaterial för urvalsprovet 2018:

Portugali / portugisiska

Fred Karlsson: Yleinen kielitiede. Gaudeamus 2015. Myös aikaisemmat painokset kelpaavat. Lue kirjasta luvut 1 (Johdanto), 5 (Syntaksi) ja 10 (Maailman kielet).

PORTUGALIN VALINTAKOE 2018

MALLIVASTAUKSET

Osa 1: Portugalin kielen tuottaminen

Tehtävä 1.1.

1	tivéssemos	11	tinha havido
2	mais de	12	atraiu
3	compararmos	13	norte
4	o dobro	14	senhoriais
5	seja	15	se opõem
6	maior	16	segundo / conforme/ de acordo com
7	longe/para trás/atrás	17	escolherem/escolher
8	a / em	18	o que
9	eleita/(elegido)	19	mas
10	a terceira	20	todo (o) mundo

Tehtävä 1.2.

Ohessa mallikäännökset. Tässä vain yksi versio, muitakin mahdollisia oikeita käännoiksiä on olemassa.

Ensimmäisestä täysin oikeasta käännoiskohdasta saa 4 pistettä, muista oikeista kohdista 6 pistettä eli yhteensä 40 pistettä.

1. Alguma vez visitaste o Brasil? Eu estive lá há dois anos.
2. Viajaria logo se os bilhetes fossem mais baratos. Por outro lado, como agora tenho muito trabalho, nem sequer teria tempo para viajar.
3. O Pedro perguntou se queremos ir ao cinema com ele.
4. Que dizes? Se formos, temos de decidir qual é o filme que queremos ver.
5. O espetáculo começa às nove em ponto. Não acredito que cheguemos ao cinema a tempo.
6. Pedimos ao Pedro para comprar os bilhetes de antemão. Espero que ele atenda o telefone.
7. Manda-lhe uma mensagem! É a maneira mais segura de contactá-lo.

Osa 2: Teoria

Tehtävä 2.1.

- a) Generatiivinen kielioppi on teoria kielten syntaksin formalisoinnista. Se tuottaisi kaikki kielen kieliopilliset lauseet, muttei yhtään epäkieliopillista lausetta.
- b) Korpus on kokoelma lauseita, joita löytyy tavanomaisesta kielenkäytöstä. Se voi sisältää lipsahduksia ja innovaatioita.
- c) Synkroninen tutkimus tarkoittaa tutkimushetken aikaisten kielen varianttien selvittelyä. Mikä tahansa ajallinen läpileikkaus on synkroninen.
- d) Kognitiivinen lingvistiikka korostaa kielen riippuvuutta ihmisen muista toiminnoista kuten esim. havaitsemisesta tai tilassa tapahtuvasta orientoitumisesta. Se on lähellä käyttäytymistieteiden käsitteistöä.

Tehtävä 2.2.

- a) Diglossia tarkoittaa kaksi- tai monikielisyydestä syntynyttä vallitsevaa olotilaa. Eri kielten käyttö on sidoksissa tiettyihin tilanteisiin. Alkuperäiskieltä käytetään perusviestintävälineenä, virallisissa yhteyksissä puolestaan käytetään vallankäyttäjien kieltä.
- b) Englanti on virallinen kieli 50 valtiossa ympäri maailman, kun taas mandariinikiina on virallisena kielenä kolmessa valtiossa. Yli 1,5 miljardia ihmistä asuu englantia puhuvissa maissa. Englantia opiskellaan enemmän kuin mitään muuta kieltä. Se on kansainvälinen yhteydenpitoväline mm. tieteissä, urheilussa ja diplomatiassa.
- c) Kyse on sukulaisuussuhteista. Romaanisten kielten kantakieli on latina. Tytärkielet ovat kantakielen erilaistuneita murteita. Latinasta ovat polveutuneet seuraavat tytärkielet: portugali, espanja, katalaani, ranska, italia, sardinia ja romania.

Tehtävä 2.3.

Kieliopillinen tehtäväosio.

- a) Hoje são 23 de maio.
Fomos nós quem falou sobre o assunto.
Havia muitas pessoas na festa.
Trata-se de amizades luso-brasileiras.

- b) kaksipaikkainen
nollapaikkainen
yksipaikkainen
yksipaikkainen

- c) O André foi ontem ao cinema.

_____ S ___ PR ___ AD ___ AD ___

- O Pedro deu uma prenda à Maria.

___ S ___ PR ___ O _____ E ___

- Que grande gelado comeram os miúdos!

_____ O _____ PR _____ S _____

- d) Matriisilause tarkoittaa päälausetta ja upote sivulausetta.

(Kirjoita portugalinkielinen esimerkki, joka sisältää matriisilauseen ja upotteen.)

(0 – 2 p.)

- e) O conferencista cumprimentou a assistência entusiasta.

